

KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATA NA KOMISARZA**Raffaele FITTO****Wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw spójności i reform****1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską i niezależność osobista**

Jakie aspekty Pana kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłby Pan odpowiedzialny? Jak przyczyni się Pan do realizacji wytycznych politycznych Komisji? Jak zamierza Pan uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pana resortowi? W jaki sposób będzie Pan realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pan wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pana rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Dorastałem w czasach głębokich podziałów w Europie, a moje wychowanie charakteryzowało się poszanowaniem wartości i zasad zapisanych w traktatach europejskich, mianowicie: wolności, demokracji, praworządności, pluralizmu, równości, poszanowania ludzkiej godności, obrony praw obywatelskich oraz równości mężczyzn i kobiet.

Na początku mojej kariery politycznej byłem członkiem ugrupowania politycznego Democrazia Cristiana, którego wartości były mi bliskie, m.in. jego postawa proeuropejska. W moim życiu zawodowym pełniłem stanowiska na różnych szczeblach. Na szczeblu lokalnym zostałem najpierw wybrany w 1990 r. na radnego w regionie Apulii, następnie w 2000 r. – na przewodniczącego tego regionu. Ponadto wielokrotnie byłem posłem do parlamentu włoskiego, w 2008 r. objąłem tekę ministra spraw regionalnych i autonomii lokalnej, następnie w 2010 r. – ministra ds. spójności. Od 2022 r. jestem ministrem do spraw europejskich, regionu południowych Włoch, polityk spójności oraz planu odbudowy i zwiększania odporności. Na szczeblu europejskim mandat posła do Parlamentu Europejskiego uzyskałem po raz pierwszy w 1999 r. Eurodeputowanym zostałem jeszcze dwukrotnie: w roku 2014 i 2019. W latach 2000–2005 byłem członkiem Komitetu Regionów, gdzie od 2002 do 2004 r. pełniłem funkcję przewodniczącego Komisji Polityki Spójności Terytorialnej.

Zawsze byłem gorącym zwolennikiem projektu europejskiego, a także opowiadałem się za zasadami i wartościami praworządności, które są jego podstawą. Na kontynencie wyłaniającym się spod zgliszczy po niszczycielskiej wojnie bratobójczej integracja europejska oferuje wyjątkową w historii ścieżkę ku przyszłości i wraz z sojuszem europejsko-atlantyckim stanowi główną gwarancję pokoju, dobrostanu, dostatku i bezpieczeństwa dla Europejczyków. Brutalna agresja Rosji przeciwko Ukrainie oraz konflikt na Bliskim Wschodzie unaoczniają nam, że te wartości nie zostały nam dane raz na zawsze. Nasza jedność i determinacja są naszą najskuteczniejszą bronią, której używamy, aby stać na straży tych osiągnięć i wartości, na których się opierają.

Pełniąc rozmaite funkcje, zdobyłem wiedzę z pierwszej ręki i miałem okazję doświadczać polityki spójności i polityki rozwoju regionalnego z różnych punktów widzenia, zarówno jako przewodniczącego regionu, ministra, jak i członka odpowiedniego składu Rady. Jako poseł do Parlamentu Europejskiego zasiadałem w Komisji REGI, zaś jako członek Komitetu Regionów monitorowałem realizację polityki spójności.

Polityka spójności to główny filar projektu europejskiego. W piśmie w sprawie mojego mianowania nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen napisała, że „spójność europejska polega na przybliżaniu Europy obywatelom i skracaniu dystansu między Europejczykami”. Zgadzam się z tym stwierdzeniem i – jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona – będę dążył z całą mocą do osiągnięcia tego celu.

W ciągu najbliższych pięciu lat Unia Europejska będzie świadkiem poważnych wyzwań, takich jak dwojaka transformacja – zielona i cyfrowa, bezpieczeństwo w złożonym kontekście geopolitycznym, wzmocnienie konkurencyjności w dynamicznie zmieniającej się światowej gospodarce, obrona naszego modelu społecznego i demokracji, a także przygotowania do rozszerzenia Unii w przyszłości. Zadaniem polityki spójności jest w związku z tym przyczynić się do osiągnięcia celów Unii Europejskiej określonych przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen w wytycznych politycznych. W tym kontekście zasadnicze znaczenie będzie miało zabezpieczenie adekwatnych zasobów i wspólna praca nad solidnym budżetem.

Bycie ministrem odpowiedzialnym za wdrożenie planu odbudowy i zwiększania odporności Włoch, największego w Europie pod względem wielkości, dało mi szansę bezpośrednio dostrzec wielkie możliwości, jakie NextGenerationEU stwarza dla Unii Europejskiej, a także wyzwania i wrażliwe kwestie związane z tym znaczącym i historycznym wspólnym projektem.

Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam wykorzystać to doświadczenie we współpracy z komisarzem ds. gospodarki i produktywności, aby – jak zaznaczyłem w moim piśmie określającym zadania – zrealizować uzgodnione reformy i inwestycje określone w planach odbudowy i zwiększania odporności poszczególnych państw członkowskich, do terminu wyznaczonego dla wydatków w 2026 r.

W moim życiu zawodowym, na różnych szczeblach, zajmowałem się licznymi strategiami europejskimi. Dostrzegam znaczenie koordynowania ich na etapach powstawania i realizacji. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącego wykonawczego zostanie zatwierdzona, zobowiązuję się współpracować z kolegami i koleżankami odpowiedzialnymi za rolnictwo i żywność, zrównoważoną mobilność i turystykę, rybołówstwo i niebieską gospodarkę i inne dziedziny, tak by te strategie polityczne były zintegrowane i funkcjonowały na zasadzie synergii oraz przyczyniały się do dostatku Unii Europejskiej i jej obywateli.

Jestem bezwarunkowo oddany kwestii równości płci, gdyż uważam, że zwracanie uwagi na to zagadnienie jest nie tylko naszym obowiązkiem, ale nade wszystko istotną szansą dla funkcjonowania każdego społeczeństwa. W związku z tym jestem zdecydowany promować równowagę płci na stanowiskach kierowniczych, poczynając od mojego gabinetu. Ufam, że zaowocuje to skuteczniejszą strukturą, która będzie w stanie dać przestrzeń różnym indywidualnym punktom widzenia potrzebnym do optymalnego podejmowania decyzji. Będę dążył do uwzględnienia perspektywy płci w polityce spójności i we wszystkich innych obszarach podlegających mojemu resortowi.

Zawsze dopingowałem młodym ludziom i w nich inwestowałem, bowiem to dzięki nim społeczeństwo jest zdrowsze, bardziej innowacyjne i dynamiczne. Zgodnie z priorytetami politycznymi określonymi przez wybraną na kolejną kadencję przewodniczącą Komisji von der Leyen deklaruje, że priorytetem mojego resortu będzie uwzględnianie poglądów młodzieży w procesie kształtowania polityki. Dialogi z młodzieżą będą znakomitą okazją do wsłuchania się w jej potrzeby i poznania jej poglądów. Dlatego cieszę się na zorganizowanie mojego pierwszego dialogu w ciągu pierwszych 100 dni urzędowania.

Zawsze działałem w wyłącznym interesie publicznym. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę pełnił obowiązki wiceprzewodniczącego wykonawczego, mając na uwadze wyłącznie interes Europy i działając zgodnie z duchem i literą traktatów, szczególnie z art. 17 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej. W moich działaniach – osobistych i politycznych – zawsze zachowywałem niezależność, a jako członek Komisji nie będę zwracał się o instrukcje do żadnego państwa członkowskiego, innej instytucji czy innego organu ani takich instrukcji przyjmował. Będę przestrzegał Kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej i jego przepisów dotyczących konfliktu interesów. Zobowiązuję się niezwłocznie aktualizować moją deklarację interesów, jeśli nastąpią jakiegokolwiek zmiany.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pan zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Panu departamentów? W jakim zakresie uznaje Pan swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pan w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk Parlamentu oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pan gotowy udostępniać Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, jako wiceprzewodniczący wykonawczy zobowiązuje się udzielać kompleksowych i szczegółowych informacji o działaniach wchodzących w zakres moich obowiązków.

Z uwagi na długotrwałe stosunki instytucjonalne Parlament Europejski i Komisja ściśle koordynują swoje działania jako rzecznicy zarówno woli integracji, jak i ducha europejskiego. Nie zamierzam odchodzić od tej wizji.

Dlatego jestem również przekonany, że w stosunkach z Parlamentem Europejskim należy dbać o przejrzystość i rozliczalność. Będąc posłem do Parlamentu Europejskiego od ponad 10 lat i ministrem do spraw europejskich, regionu południowych Włoch, polityk spójności oraz planu odbudowy i zwiększania odporności, uważam, że odpowiednie zaangażowanie Parlamentu Europejskiego ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnego funkcjonowania demokratycznego procesu ustawodawczego.

Uważam, że rozliczalność wobec Parlamentu Europejskiego nie powinna ograniczać się do powiadamiania o decyzjach, ale wymaga ona również stałego i owocnego dialogu będącego podstawą dobrego sprawowania władzy. Bardzo ważne jest, aby dialogi te zostały nawiązane od samego początku.

Będę traktował Parlament i Radę jako równie ważnych współprawodawców i zadbam o to, aby ta zasada równości znalazła odzwierciedlenie w wymianie istotnych informacji w moim obszarze odpowiedzialności. To jest nie tylko obowiązek prawny, ale również podstawowa powinność członka kolegium, który bezpośrednio odpowiada przed wybranymi członkami Parlamentu Europejskiego.

W wytycznych i piśmie określającym zadania wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca Komisji von der Leyen podkreśliła dążenie do dalszego pogłębiania szczególnych stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją. W pełni podzielam tę wizję i zapewnię regularną wymianę informacji w kontaktach z odpowiednimi komisjami parlamentarnymi. Będę również otwarty na spotkania dwustronne. Będę regularnie uczestniczył w międzyinstytucjonalnych negocjacjach i, jeśli zostaną o to poproszony, będę brał udział w sesjach plenarnych i zorganizowanych dialogach komisji parlamentarnych. Zadbam ponadto o szybkie i dokładne odpowiedzi na pytania członków komisji związane z zakresem moich kompetencji.

Aby zapewnić przejrzystość, będę gotów organizować usystematyzowane dialogi z odpowiednimi komisjami parlamentarnymi i będę w pełni przestrzegał postanowień Porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską, a także Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa.

Wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca Komisji von der Leyen zobowiązała się zagwarantować, że w odpowiedzi na rezolucje parlamentarne przyjęte większością głosów członków Parlamentu komisarzy europejscy będą nadal proponować wnioski ustawodawcze w pełnym poszanowaniu zasady proporcjonalności, pomocniczości i lepszego stanowienia prawa. Wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca Komisji jest również przekonana, że należy wzmocnić współpracę określoną w art. 225 TFUE, i oczekuje od komisarzy zaangażowania się w zorganizowane dialogi z komisjami parlamentarnymi na temat takich rezolucji. W pełni popieram te cele i – jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona – będę współpracował z Parlamentem na każdym etapie debaty nad rezolucjami. Jako że sprawuję od długiego czasu mandat posła do Parlamentu Europejskiego, jestem głęboko przekonany, że wpłynie to pozytywnie na wyniki naszej pracy.

Zdecydowanie popieram opinię wybranej na kolejną kadencję przewodniczącej Komisji von der Leyen co do znaczenia zwiększonej obecności w terenie. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zobowiązuje się do regularnych wizyt w państwach członkowskich i ich regionach, aby oceniać wyniki polityki spójności. Duże znaczenie będą miały spotkania z obywatelami w całej Unii, zarówno w miastach, jak i obszarach wiejskich i mało zaludnionych.

Nadchodzące miesiące będą miały decydujące znaczenie dla wytrwałości UE w długoterminowych reformach i inwestycjach, które bezpośrednio przyczyniają się do zwiększenia europejskiego wzrostu gospodarczego. Dla osiągnięcia tych celów, zgodnie z traktatami, bardzo ważna będzie bliska współpraca z Parlamentem Europejskim, Radą i Komitetem Regionów. Przy opracowywaniu wzmocnionej i zmodernizowanej polityki spójności ważne będzie również odpowiednie uwzględnienie potrzeb poszczególnych regionów i lokalnych podmiotów, z których każdy ma swoją specyfikę i reprezentuje inne opinie. Byłbym zaszczycony służyć w Komisji Europejskiej, która jako strażniczka traktatów odgrywa ważną rolę. W imię wspólnych interesów Unii będę bronił naszych wartości i zawsze działał w poszanowaniu zasady kolegiałności. Będę blisko współpracował z pozostałymi członkami kolegium, aby zrealizować priorytetowe działania określone przez przewodniczącą Komisji von der Leyen.

3. Przyszłość polityki spójności – najważniejsze wyciągnięte wnioski – uproszczenie

Jaka jest Pana wizja przyszłości polityki spójności po 2027 r. i jakie są według Pana najważniejsze wnioski, jakie Komisja Europejska i państwa członkowskie powinny były wyciągnąć z poprzednich okresów programowania w tym zakresie? Czy uważa Pan, że cele dotyczące wyeliminowania dysproporcji regionalnych oraz spójności gospodarczej i społecznej są aktualne, i w jaki sposób zadba Pan o to, by zasada „nie szkodzić spójności” znalazła odzwierciedlenie w następnych wieloletnich ramach finansowych (WRF)? Czy utrzyma Pan politykę spójności jako mechanizm inwestycji i solidarności dla wszystkich regionów? W jaki sposób zapewni Pan rozwój regionów słabiej rozwiniętych i odpowiednią reakcję na wyzwania stojące przed obszarami miejskimi? Jak będzie Pan chronić główny cel polityki spójności i zapewni solidną pulę środków budżetowych we wniosku w sprawie WRF? W jaki sposób jednocześnie zwiększy Pan elastyczność polityki spójności, aby radzić sobie z pojawiającymi się potrzebami, jak zwiększy Pan jej przejrzystość, przyspieszy procesy wdrażania i zapewni jej uproszczenie? W szczególności, czy finansowanie w ramach polityki spójności należy zreformować, bazując na modelu opartym na wynikach, podobnym do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)? W tym kontekście, jak zagwarantuje Pan ciągłość polityki spójności, zachowując jej pierwotne cele, i jak dopilnuje Pan, aby zarządzanie polityką spójności i jej finansowanie w przyszłości odbywało się z poszanowaniem modelu zarządzania dzielonego, podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar, wielopoziomowego sprawowania rządów i zasad partnerstwa, a także by utrzymano rolę władz lokalnych i regionalnych? Czy zbada Pan możliwość stworzenia w następnym okresie programowania finansowego skutecznego mechanizmu zapewniającego bezpośredni dostęp do funduszy spójności władzom regionalnym i lokalnym oraz miastom i gminom w każdym państwie członkowskim w zależności od ich potrzeb rozwojowych?

Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna jest jednym z głównych celów Unii i ma zasadnicze znaczenie dla jej pełnego rozwoju i trwałego sukcesu. Polityka spójności ucieleśnia podstawowe wartości Unii Europejskiej: jedność, solidarność i sprawiedliwość dla wszystkich regionów. Wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zwiększa wydajność, innowacyjność i konkurencyjność. Moja wizja polityki spójności po 2027 r. koncentruje się na pobudzaniu konwergencji, zmniejszaniu dysproporcji regionalnych i wspieraniu wszystkich regionów – zwłaszcza regionów słabiej rozwiniętych – w celu zapewnienia trwałej spójności gospodarczej, terytorialnej i społecznej. Kolejne wieloletnie ramy finansowe (WRF) stanowią okazję do opracowania wzmocnionej, zmodernizowanej polityki spójności i wzrostu gospodarczego we współpracy z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi. Polityka spójności w ramach kolejnych WRF musi być dostosowana do szerszych priorytetów UE. Musi również stać się bardziej ukierunkowana, prostsza i skuteczniejsza. Zajmiemy się dysproporcjami regionalnymi i społecznymi, zapewniając dostosowane do potrzeb rozwiązania regionalnych i lokalnych wyzwań oraz wspierając regiony, w tym wyspy i regiony najbardziej oddalone, w nadrobieniu zaległości. W ramach tego procesu będziemy musieli przeprowadzić reformy i uruchomić inwestycje, aby pomóc w budowaniu elementów niezbędnych do rozwoju każdej społeczności.

Polityka spójności opiera się na następujących podstawowych zasadach: podejściu ukierunkowanym na konkretny obszar, wielopoziomowym sprawowaniu rządów i partnerstwie. W trakcie opracowywania WRF na okres po 2027 r. dopilnuję, aby te podstawowe zasady zostały zachowane. Władze regionalne i lokalne będą musiały odgrywać istotną rolę podczas opracowywania i wdrażania planów, aby zapewnić im jak największą podmiotowość. Polityka spójności musi być w stanie dostosować się do pojawiających się wyzwań, takich jak zmiana klimatu, transformacja cyfrowa, zmiany demograficzne oraz zwiększyć zakres włączenia społecznego. Te zmieniające się realia wymagają od nas dalszej elastyczności i myślenia perspektywicznego. Jednocześnie musimy pozostać wierni polityce spójności jako fundamentowi jedności i siły Unii.

Chociaż poczyniono niezaprzeczalne postępy, utrzymują się dysproporcje regionalne i pojawiają się nowe, a niektóre regiony pozostają w stagnacji, nie radząc sobie z wyzwaniami, zwłaszcza w zakresie skutecznego wykorzystania zasobów. Same inwestycje nie wystarczą. Inwestycje i reformy w ramach polityki spójności powinny iść w parze, aby sprostać długoterminowym wyzwaniom, przyspieszając pozytywną konwergencję naszych terytoriów i realizację inwestycji w terenie. Trwały wzrost regionalny wymaga bardziej zrównoważonego podejścia obejmującego odpowiednie ramy regulacyjne, budowanie zdolności i planowanie strategiczne. Wzmocnienie krajowych i regionalnych zdolności administracyjnych oraz poprawa zarządzania mają równie istotne znaczenie dla skutecznego zarządzania funduszami, wdrażania reform i osiągnięcia wymiernych rezultatów.

Konieczne jest dalsze uproszczenie, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i umożliwienie beneficjentom – zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom oraz społecznościom lokalnym – skuteczniejszego dostępu do funduszy. Usprawnienie procesów, ograniczenie biurokracji i zwiększenie przejrzystości dzięki kontrolom

zarządczym opartym na analizie ryzyka i dalszemu ujednoczeniu zasad kwalifikowalności znacznie ułatwią wyżej wspomniany dostęp. Zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych na wczesnych etapach procesów decyzyjnych zapewni skuteczniejsze wykorzystanie funduszy, lepsze dostosowanie do potrzeb regionalnych oraz dalsze wzmocnienie pozycji podmiotów lokalnych w kształtowaniu ich rozwoju. Kolejnym ważnym celem jest osiągnięcie wyników. Każde euro wydane z budżetu UE powinno przynieść poprawę sytuacji. Musimy również być w stanie lepiej informować wszystkich obywateli UE o tym, na co UE przeznacza swój budżet. Patrząc w przyszłość, powinniśmy również wyciągnąć wnioski z doświadczeń związanych z uproszczonymi modelami wypłat, ponieważ zmniejszyły one do pewnego stopnia obciążenia administracyjne bez uszczerbku dla nadzoru finansowego. Zmiany te będą miały kluczowe znaczenie dla sprawniejszej i zdolnej do szybszej reakcji polityki spójności.

Rozważając przyszłość polityki spójności, trzeba będzie wziąć pod uwagę różne warianty, oceniając zalety każdego z nich i uwzględniając opinie odpowiednich zainteresowanych stron. Będziemy musieli zapewnić przejrzystość w odniesieniu do ostatecznych odbiorców funduszy UE, aby umożliwić identyfikowalność i rozliczalność, a także znaleźć sposoby na ograniczenie obciążeń administracyjnych nakładanych na beneficjentów i organy wykonawcze. Będziemy również musieli ocenić najlepsze sposoby uelastycznienia polityki spójności w obliczu pojawiających się wyzwań.

Wspieranie spójności stanowi wspólną odpowiedzialność UE i jej państw członkowskich. Będę ściśle współpracować z innymi komisarzami nad tym, aby spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna pozostała istotnym elementem następnych WRF.

Polityka spójności będzie nadal wspierać wszystkie regiony, ze szczególnym uwzględnieniem regionów słabiej rozwiniętych. W tych regionach naszym priorytetem będą inwestycje poprawiające dostęp do zatrudnienia, usług i infrastruktury, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby regiony słabiej rozwinięte pod względem transformacji ekologicznej i cyfrowej otrzymały niezbędne wsparcie.

Obszary miejskie stoją przed różnymi wyzwaniami – począwszy od braku przystępnych cenowo mieszkań aż po zatory komunikacyjne i kwestie zrównoważenia środowiskowego. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zaproponuję kompleksowy program polityki dla miast, który będzie zawierał jasną wizję rozwoju obszarów miejskich, określał podejście UE do zrównoważonego wzrostu obszarów miejskich i przedstawiał konkretne działania lokalne zgodne z priorytetami UE. Aby zagwarantować, że żadne miasto nie zostanie pozostawione samemu sobie, zarówno duże, jak i małe miejscowości muszą mieć zapewnioną podmiotowość i aktywnie uczestniczyć w opracowywaniu i wdrażaniu polityki. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zobowiązuję się do ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim w celu zapewnienia miastom oraz władzom lokalnym i regionalnym skutecznego dostępu do finansowania.

4. Powiązanie z reformami, praworządnością, europejskim semestrem i warunkowością

W 9. sprawozdaniu w sprawie spójności podkreślono potrzebę zbadania sposobów, które pozwolą dodatkowo wzmocnić powiązania między inwestycjami a reformami, aby zmaksymalizować oddziaływanie polityki spójności. Istnieją jednak obawy, że ewentualne wprowadzenie warunkowości może zagrozić celom polityki spójności określonym w art. 174 i 175 TFUE. Czy w związku z tym popiera Pan silniejsze powiązanie finansowania w ramach polityki spójności z kluczowymi reformami krajowymi? Jeśli tak, to jakie rodzaje reform należy powiązać z dostępem do funduszy? Czy rozważa Pan powiązanie dostępu do funduszy z europejskim semestrem lub warunkowością makroekonomiczną? Czy dopilnuje Pan, aby nie karano nieproporcjonalnie państw członkowskich i regionów o ograniczonym potencjale administracyjnym? Czy zamierza Pan wzmocnić powiązanie polityki spójności z przestrzeganiem praworządności przez bardziej rygorystyczne egzekwowanie horyzontalnych warunków podstawowych, w szczególności wdrażanie Karty praw podstawowych UE? A jak zadba Pan o to, by niechęć rządów krajowych do kontynuowania niektórych reform nie utrudniała regionom dostępu do funduszy?

W 9. sprawozdaniu Komisji na temat spójności podkreślono znaczenie dalszego wzmocnienia powiązań między inwestycjami a reformami, tak by zmaksymalizować wpływ polityki spójności. Związek między konwergencją a reformami strukturalnymi będzie nadal miał kluczowe znaczenie, jak wykazano w latach 2021–2027, kiedy Unia już wzmocniła te powiązania, w szczególności poprzez ścisłe dostosowanie do europejskiego semestru. Zalecenia dla poszczególnych krajów wydane w ostatnich latach służą jako drogowskaz określający potrzeby państw członkowskich w zakresie reform i inwestycji i będą nadal stanowić wytyczne dla przeglądu śródkresowego. Aby dostosować reformy do inwestycji i skutecznie wspierać wzrost i rozwój regionalny, włączyliśmy również wymiar regionalny i terytorialny do programów takich jak Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Powiązanie europejskiego semestru z wypłatami środków UE okazało się szczególnie skuteczne w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Umożliwiło to UE bezpośrednie wsparcie państw członkowskich w opracowywaniu i wdrażaniu długotrwałych reform i inwestycji, które odpowiadają na wyzwania krajowe i bezpośrednio przyczyniają się do wzmocnienia zrównoważonego wzrostu gospodarczego i praworządności w Europie. Połączone wsparcie reform i inwestycji w ramach jednego planu okazało się skuteczne, zwiększyło spójność i efektywność oraz zwiększyło synergie.

Ponadto w ramach funduszy polityki spójności zracjonalizowano warunki podstawowe na lata 2021–2027, aby zapewnić istnienie ram niezbędnych do skutecznego wdrażania funduszy. Na przykład warunek podstawowy dotyczący zarządzania sektorem energetycznym doprowadził do dostosowań i ustanowienia systemów świadectw charakterystyki energetycznej. Podobnie strategie inteligentnej specjalizacji, wymagane zgodnie z warunkiem podstawowym dotyczącym celu szczegółowego „rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii” oraz „rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości”, zmieniły sposób finansowania innowacji na szczeblu regionalnym.

Przy wykonywaniu budżetu państwa członkowskie i Komisja muszą zapewnić zgodność z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i przestrzegać wartości Unii zapisanych w art. 2 TUE, istotnych dla wykonania budżetu. Wszystkie operacje finansowane na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów muszą być zgodne z obowiązującym prawem, co oznacza m.in. przestrzeganie Karty praw podstawowych. Horyzontalny warunek podstawowy dotyczący Karty zapewnił silne zachęty do zmian strukturalnych, zwłaszcza w obszarze reformy sądownictwa. Dokonano tego w powiązaniu z kamieniami milowymi w zakresie odbudowy i zwiększania odporności oraz rocznymi sprawozdaniami na temat praworządności, w których określono najważniejsze elementy reformy zapewniającej skuteczną ochronę sądową. Ponadto rozporządzenie w sprawie warunkowości w zakresie praworządności ma zastosowanie do wszystkich funduszy UE, w tym do polityki spójności. W pełni zobowiązując się do przestrzegania tych zasad.

Nowo wybrana przewodnicząca Ursula von der Leyen podkreśliła w swoich wytycznych politycznych, że z przyszłego długoterminowego budżetu inwestowane będą środki na utrzymanie praworządności, a budżet ten będzie dysponował zabezpieczeniami umożliwiającymi dalsze zapewnianie poszanowania praworządności. Po pierwsze, wspomniane zabezpieczenia opierałyby się na ciągłym stosowaniu ogólnego systemu warunkowości do wszystkich funduszy. Po drugie, będziemy musieli wyciągnąć wnioski z doświadczeń zdobytych podczas wdrażania obecnego budżetu i NextGenerationEU, w tym ściślej powiązać reformy z ugruntowaniem praworządności. Stosowanie różnych instrumentów pokazało, że istnieje możliwość harmonizacji przepisów w taki sposób, aby były one jeszcze bardziej skuteczne.

Polityka spójności jest z założenia elastyczna, tak aby móc dostosować wsparcie inwestycyjne do potrzeb regionalnych i lokalnych. Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącego wykonawczego do spraw spójności i reform zostanie zatwierdzona, dopilnuję, by reformy były starannie dostosowane do realiów regionalnych oraz by polityka spójności pozostała siłą napędową wzrostu i konwergencji we wszystkich regionach, zwiększając wydajność, konkurencyjność i innowacje, nie pozostawiając przy tym żadnego regionu w tyle. W tym celu będę prowadzić bliski dialog ze wszystkimi władzami regionalnymi i lokalnymi w celu zidentyfikowania wszelkich przeszkód w dostępie do funduszy UE i będę zwracać szczególną uwagę na to, by władze te odgrywały kluczową rolę zarówno na poziomie opracowywania, jak i wdrażania.

Zapewnienie odpowiednich zdolności administracyjnych w państwach członkowskich oraz w organach regionalnych i lokalnych ma zasadnicze znaczenie dla wdrażania i absorpcji funduszy UE. Mam świadomość, że zdolności administracyjne w niektórych państwach członkowskich i regionach są osłabione. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam nadal wspierać budowanie zdolności państw członkowskich w zakresie: a) wzmocnienia administracji publicznej i zarządzania publicznego oraz b) wzmocnienia zdolności do realizacji (tj. opracowywania i wdrażania) reform, również poprzez zwiększony zakres cyfryzacji.

5. Regiony wschodnie, rozszerzenie, ECBM

W kontekście trwającej wojny Rosji przeciw Ukrainie regiony przygraniczne UE, zwłaszcza wschodnie i północne regiony położone na zewnętrznych granicach z Rosją, Białorusią i Ukrainą, stoją przed podwójnym wyzwaniem, jakim jest wzmocnienie bezpieczeństwa i jednoczesne ożywienie rozwoju gospodarczego i społecznego. Czy planuje Pan jakieś inicjatywy lub specjalne środki wsparcia, aby pomóc tym regionom przygranicznym poradzić sobie z poważnym pogorszeniem koniunktury gospodarczej? Jakie rodzaje pomocy i inicjatyw politycznych będą dla Pana priorytetem? Obciążeniem dla budżetu polityki spójności są nie tylko te regiony na wschodzie i północy.

Wpływ na niego będzie też mieć planowane rozszerzenie UE na Ukrainę, Mołdawię, Balkany Zachodnie i ewentualnie Gruzję. W jaki sposób zadba Pan o to, by z budżetu polityki spójności można było zaspokoić rosnące potrzeby? Ponadto należy zauważyć, że utrzymujące się przeszkody administracyjne i prawne o charakterze transgranicznym dodatkowo pogarszają koniunkturę gospodarczą nie tylko w regionach odczuwających skutki wojny Rosji przeciw Ukrainie, ale we wszystkich regionach UE. Przeszkody te prowadzą do rozdrobnienia jednolitego rynku i w konsekwencji do utraty miliardów euro i milionów miejsc pracy w całej UE. Czy w obliczu tego wyzwania, gdzie z jednej strony trzeba zaspokoić potrzeby regionów przygranicznych odczuwających skutki wojny Rosji przeciw Ukrainie, a z drugiej – przygotować się do rozszerzenia, będzie dla Pana priorytetem zakończenie negocjacji międzyinstytucjonalnych w sprawie blokowanego od dawna rozporządzenia w sprawie mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym?

Regiony przygraniczne UE, zwłaszcza te położone wzdłuż jej granic zewnętrznych z Rosją i Białorusią, stoją przed podwójnym wyzwaniem, jakim jest zwiększenie bezpieczeństwa i jednocześnie ożywienie ich rozwoju gospodarczego i społecznego. Bezpieczeństwo i rozwój gospodarczy tych regionów poważnie ucierpiały, co jest bezpośrednią konsekwencją rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie.

Wprowadzono szereg inicjatyw, aby złagodzić te skutki dla regionów przygranicznych. Po pierwsze, środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości 150 mln EUR, początkowo przydzielone na programy Interreg z Rosją i Białorusią, zostały przydzielone ponownie, tym razem na wewnętrzne programy współpracy transgranicznej. Dzięki temu wszystkie regiony UE sąsiadujące z Rosją i Białorusią mogą uczestniczyć w co najmniej jednym wewnętrznym programie Interreg. Po drugie, Komisja zwiększyła swoje zobowiązania w ramach programu Interreg, ogłaszając ukierunkowane zaproszenia do składania wniosków, ustanawiając punkty informacyjne i zapewniając dodatkowe wsparcie regionom graniczącym z Rosją. Na przykład we współpracy z Bankiem Światowym inicjatywa na rzecz regionów rozwijających się (Catching-up Regions Initiative) wspiera państwa bałtyckie w rozwijaniu odporności regionalnej.

Natomiast regiony graniczące z Ukrainą nie tylko kontynuowały, ale również zacieśniły współpracę transgraniczną z Ukrainą w ciągu ostatnich trzech lat. Komisja przekierowała dodatkowe 135 mln EUR, pierwotnie przewidziane na programy współpracy z Rosją i Białorusią, na programy transgraniczne realizowane z Ukrainą i Republiką Mołdawii. Finansowanie to wspiera kluczowe sektory, takie jak środowisko, zdrowie, edukacja i zarządzanie granicami. Programy transgraniczne wdrażane przez Polskę, Słowację, Węgry i Rumunię wnoszą prawie 400 mln EUR z funduszy UE, z czego 67 mln EUR na unijną inicjatywę na rzecz korytarzy solidarnościowych. Poprzez utrzymanie i rozszerzenie tych programów transgranicznych dążymy do ściślejszej współpracy między regionami UE a Ukrainą, pomagając w radzeniu sobie z wyzwaniami w wyżej wymienionych sektorach, a jednocześnie wspierając ożywienie gospodarcze zarówno na szczeblu poszczególnych regionów UE, jak i w Ukrainie.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę pracować nad dalszym udzielaniem wsparcia wschodnim regionom przygranicznym najbardziej dotkniętym rosyjską wojną napastniczą, zwłaszcza w ich wysiłkach na rzecz reorientacji lokalnej gospodarki. Inicjatywa na rzecz regionów rozwijających się mogłaby przykładowo zapewnić interesujące wskazówki dotyczące budowania nowych centrów innowacji lub wykorzystywania potencjału regionów do wspierania produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwijania nowych ekosystemów produkcyjnych itp. W przypadku regionów graniczących z Ukrainą i Mołdawią wysiłki mogłyby skoncentrować się na wzmocnieniu wzajemnych połączeń na wszystkich szczeblach (infrastruktura transportowa i związana z przepływami cyfrowymi, klastry innowacyjne, dostęp do usług publicznych) i przygotowaniu do akcesji. Będę również współpracować z komisarzem ds. rozszerzenia, aby zapewnić ścisłe monitorowanie postępów poczynionych przez kraje objęte procesem rozszerzenia pod względem konwergencji gospodarczej z UE, ich stopniowej integracji z jednolitym rynkiem oraz wdrażania przez nie kluczowych reform niezbędnych do jak najlepszego wykorzystania funduszy UE – wszystkie te elementy będą miały kluczowe znaczenie dla sprawnego przystąpienia do UE.

Usuwanie utrzymujących się barier administracyjnych i prawnych, z którymi borykają się te regiony, również stanowi jeden z moich priorytetów. W pełni popieram zakończenie negocjacji międzyinstytucjonalnych na temat od dawna wstrzymanywanego rozporządzenia w sprawie ułatwiania rozwiązań transgranicznych. Dostrzegam, jak ważne jest to dla obywateli mieszkających i pracujących na obszarach przygranicznych. W związku z tym zamierzam ściśle współpracować z państwami członkowskimi w celu rozwiania ich obaw i liczyć na stałe wsparcie ze strony Parlamentu, tak aby można było szybko rozpocząć negocjacje. Będzie to kluczowy krok w kierunku usunięcia barier utrudniających rozwój gospodarczy i współpracę w regionach przygranicznych.

Jeśli chodzi o wpływ rozszerzenia na politykę spójności UE, cele tej polityki pozostają aktualne w rozszerzonej Unii, zarówno w obecnych, jak i przyszłych państwach członkowskich. W przeszłości polityka spójności skutecznie potęgowała korzyści, jakie wynikają z jednolitego rynku, zmniejszając dysproporcje terytorialne i stymulując pozytywną konwergencję społeczno-gospodarczą między państwami członkowskimi i regionami. Kompleksowa refleksja nad przyszłością polityki spójności jest niezbędna, abyśmy mogli przygotować się na funkcjonowanie Unii po jej rozszerzeniu. Liczba członków Unii zwiększy się jednak nie po raz pierwszy, więc możemy wyciągnąć wnioski z przeszłości, aby zagwarantować, że polityka UE będzie nadal przynosić rezultaty. Będzie to przedmiotem przedakcesyjnych przeglądów polityki, które Komisja przeprowadzi na początku 2025 r.

6. Wyspy, depopulacja, prawo do pozostania, regiony najbardziej oddalone (art. 349 TFUE), mieszkalnictwo, terytoria o szczególnych cechach geograficznych i przyrodniczych (art. 174 TFUE)

Zgodnie z art. 174 TFUE Unia poświęca szczególną uwagę sprostaniu wyzwaniom regionów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, zwłaszcza tych, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych. W duchu skutecznego prawa do pozostania, jakie konkretne środki podejmie Pan, aby przeciwdziałać depopulacji, zwłaszcza na obszarach wiejskich i w małych miastach, i jednocześnie zapewni równy dostęp do podstawowych usług publicznych? W jaki sposób poprawi Pan połączenia między regionami i warunki mieszkaniowe, aby mieszkańcy wysp, regionów najbardziej oddalonych, regionów peryferyjnych i transgranicznych mogli pozostać na tych obszarach? Za jakimi konkretnymi środkami będzie się Pan opowiadał w celu ograniczenia biurokracji i poprawy dostępu MŚP z tych regionów do finansowania unijnego i rynku wewnętrznego? Czy uważa Pan, że nadszedł czas, aby Komisja opracowała europejską strategię na rzecz wysp (pakt dotyczący wysp) oraz program POSEI w dziedzinie transportu (obejmujący opcje dotyczące konkretnie oddalenia i wyspiarskiego charakteru)?

Jestem przekonany, że należy wziąć pod uwagę szczególne wyzwania gospodarcze i społeczne wysp, takie jak mieszkalnictwo, transport, edukacja, opieka zdrowotna, gospodarka wodna i gospodarka odpadami, podobnie jak wyzwania stojące przed regionami najbardziej oddalonymi. Regiony te borykają się z odmiennymi problemami rozwojowymi, co utrudnia traktowanie ich jako jednej grupy. W ramach polityki spójności, zgodnie z Traktatem, zawsze zwracano szczególną uwagę na wyspy i regiony najbardziej oddalone i jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę nadal kłaść nacisk na te zagadnienia.

Wyspy są bardzo zróżnicowane i stoją w obliczu różnych wyzwań, w tym różnych poziomów wzrostu gospodarczego i tendencji demograficznych, przy czym niektóre wyspy odnotowują wzrost liczby ludności, podczas gdy inne borykają się z jej spadkiem. Te odrębne potrzeby wymagają indywidualnego podejścia. Tym właśnie będzie się zajmować polityka spójności: zachęcaniem do realizacji programów krajowych i regionalnych w celu sprostania tym wyzwaniom. Będę nadal wspierać wyspy za pomocą finansowania, najlepszych praktyk i konkretnych strategii terytorialnych. Ponadto będę współpracować z innymi komisarzami, aby zapewnić uwzględnienie specyfiki wysp we wszystkich odpowiednich politykach UE. W 9. sprawozdaniu Komisji na temat spójności podkreślono istotne zagrożenia, jakie depopulacja i starzenie się społeczeństwa stwarzają dla obszarów wiejskich, małych miast i innych regionów w niekorzystnym położeniu. Uważam, że powinniśmy skupić się na konkretnych środkach mających na celu sprostanie tym wyzwaniom, tak aby obywatele nie musieli opuszczać swoich lokalnych społeczności. Po pierwsze, poprawa usług publicznych i jakości życia – „prawo do pozostania” zależy od dostępu do podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna, edukacja, mieszkalnictwo i transport publiczny. Będę opowiadał się za dalszymi inwestycjami w tych obszarach, aby pomóc zapobiegać depopulacji i przyciągnąć nowych mieszkańców, w tym młode rodziny i specjalistów. Po drugie, zasadnicze znaczenie ma rozwiązanie problemu przepaści cyfrowej. Poprawa umiejętności cyfrowych i świadczenie niezawodnych usług online, w tym szybkiego internetu i sieci 5G, zwiększy konkurencyjność tych regionów. Ograniczy to migrację wewnętrzną oraz umożliwi pracę zdalną i edukację online, oferując nowe możliwości, a tym samym zachęcając młodych specjalistów i rodziny do pozostania na tych obszarach lub do powrotu na nie. Po trzecie, pomaganie lokalnym gospodarkom i wspieranie innowacyjności ma kluczowe znaczenie dla tworzenia miejsc pracy i zatrzymywania młodych talentów. Kluczowe znaczenie będzie miało promowanie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz dalsze wspieranie MŚP, zrównoważonego rolnictwa i gospodarki o obiegu zamkniętym. Budowanie ekosystemów innowacji w tych regionach może zwiększyć odporność gospodarczą i pozytywnie wpłynąć na długoterminowy wzrost gospodarczy. Po czwarte, promowanie zrównoważonego rozwoju jest podstawowym priorytetem polityki spójności, zwłaszcza w regionach wiejskich i przygranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem transformacji ekologicznej i cyfrowej. Inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych, zrównoważony transport i ochronę środowiska poprawią warunki życia i stworzą nowe zielone miejsca pracy.

Dostosowanie wsparcia do potrzeb regionalnych ma zasadnicze znaczenie. Dopilnuję, by polityka spójności pozostała elastyczna i ukierunkowana na konkretny obszar, a także dostosowana do konkretnych wyzwań. Dzięki bliskim partnerstwom z władzami lokalnymi i regionalnymi możemy dostosować inwestycje i reformy do szczególnych potrzeb tych regionów, gwarantując, że żaden region nie zostanie pominięty. Jeśli chodzi o łączność regionalną i mieszkalnictwo, będę priorytetowo traktować poprawę infrastruktury transportowej i cyfrowej w celu zapewnienia, aby mieszkańcy wysp, regionów najbardziej oddalonych oraz regionów peryferyjnych i transgranicznych mogli mieć połączenia z większymi europejskimi punktami węzłowymi. Jakość sieci połączeń ma kluczowe znaczenie dla dostępu do miejsc pracy, podstawowych usług, edukacji i opieki zdrowotnej, a także przepływu towarów. Będę współpracować z komisarzem do spraw transportu w celu poprawy jakości połączeń kolejowych i innych rodzajów transportu publicznego między tymi regionami a głównymi węzłami europejskimi, inwestując w mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju i w transport multimodalny.

Równie ważna jest łączność cyfrowa. Będę opowiadał się za inwestycjami w szybki internet i sieci 5G w regionach wiejskich, peryferyjnych i transgranicznych w celu ułatwienia pracy zdalnej, edukacji online i cyfrowego świadczenia usług oraz uczynienia tych obszarów bardziej atrakcyjnymi miejscami do inwestowania i życia. Kluczowe znaczenie ma również sprostanie wyzwaniom związanym z mobilnością w regionach oddalonych i wyspiarskich.

Ważne będzie włączenie usług podstawowych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja i opieka nad dziećmi, do zakresu inwestycji w ramach polityki spójności, aby zapobiec depopulacji i zwiększyć atrakcyjność tych regionów dla mieszkańców. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wzmocnienie współpracy transgranicznej, umożliwienie świadczenia wspólnych usług oraz promowanie inteligentnych rozwiązań, takich jak telemedycyna i e-uczenie się. Będą one uzupełnieniem finansowanej przez UE inicjatywy „Czysta energia dla wysp UE”, która pomaga wyspom generować własną zrównoważoną i tanią energię, przyczyniając się w ten sposób do zapewnienia społecznościom wyspiarskim dostępu do przystępnej cenowo i zrównoważonej energii.

Zapewnienie skutecznego prawa do pozostania będzie również wymagało dostępu do dobrej pracy, zwłaszcza dla osób, które zbyt długo pozostawały poza rynkiem pracy i szukają nowych możliwości zatrudnienia. Jedną z konkretnych inicjatyw w tym zakresie jest plan działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy, który ma zostać opracowany wspólnie z partnerami społecznymi. W jego realizacji będę wspierać wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości. Jeżeli chodzi o dostęp do usług, a w szczególności do usług podstawowych, przyszła strategia UE na rzecz walki z ubóstwem odegra strategiczną rolę, w tym w odniesieniu do terytorialnych aspektów ubóstwa.

Polityka spójności będzie nadal przyczyniać się do zapewnienia przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań. Będę pracować nad wprowadzeniem elastyczności w prawodawstwie, tak by umożliwić państwom członkowskim podwojenie inwestycji w zakresie spójności w przystępne cenowo mieszkania. Inwestycje mogłyby obejmować renowację istniejących zasobów mieszkaniowych, poprawę efektywności energetycznej oraz wspieranie nowych rozwiązań dostosowanych do potrzeb regionalnych. Nowy europejski Bauhaus może zapewnić cenne ramy dla tych prac. Zapewnimy również miastom i zainteresowanym stronom pomoc techniczną i budowanie zdolności, dbając o to, by projekty mieszkaniowe obecne były w szerszej infrastrukturze miejskiej. Jednocześnie wiceprzewodnicząca wykonawcza ds. czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji pokieruje pracami nad zmianą zasad pomocy państwa, aby umożliwić stosowanie środków wsparcia mieszkalnictwa, w szczególności w odniesieniu do przystępnych cenowo i efektywnych energetycznie mieszkań socjalnych.

Opowiadam się za dostosowaniem do potrzeb wsparciem ukierunkowanym na konkretny obszar, tak aby konkretne potrzeby regionów znalazły odzwierciedlenie w przyszłej polityce spójności. Obejmuje to uproszczenie procedur składania wniosków i procesów sprawozdawczości w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla MŚP, ograniczenie biurokracji oraz ułatwienie lokalnym przedsiębiorstwom dostępu do finansowania unijnego i uczestnictwa w jednolitym rynku. Współpraca z władzami lokalnymi i regionalnymi już od najwcześniejszych etapów ma zasadnicze znaczenie dla dostosowania finansowania UE do lokalnych realiów. Inicjatywy takie jak Europejska Sieć Przedsiębiorczości i Europejska Platforma Współpracy Kłastrów zapewniają MŚP kluczowe wsparcie, pomagając im w orientowaniu się w złożonych przepisach, zapewnianiu sobie finansowania unijnego oraz nawiązywaniu kontaktów z partnerami biznesowymi. Europejska Sieć Przedsiębiorczości odgrywa kluczową rolę w regionach oddalonych, oferując dostosowane do potrzeb wytyczne dotyczące programów takich jak „Horyzont Europa” i InvestEU. Ułatwia również partnerstwa transgraniczne, umożliwiając MŚP korzystanie z nowych rynków i skuteczniejsze rozszerzanie obszaru działalności.

Będę również promować stały dialog z zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia, aby mechanizmy finansowania odpowiadały ich zmieniającym się potrzebom oraz aby szybko usuwano wszelkie wąskie gardła. To stałe zaangażowanie zagwarantuje, że wyspy i regiony peryferyjne, w tym regiony najbardziej oddalone, nie zostaną pozostawione w tyle w ramach działań UE na rzecz rozwoju.

Polityka spójności zachęca wszystkie państwa członkowskie i regiony do wspierania swoich wysp. Oprócz tego obszary wiejskie na wyspach są uwzględnione w długoterminowej wizji dla obszarów wiejskich i nakreślonym w niej planie działania na rzecz obszarów wiejskich, a także w pakcie na rzecz obszarów wiejskich. W odniesieniu do proponowanego programu POSEI w dziedzinie transportu moim priorytetem będzie maksymalne wykorzystanie istniejących narzędzi i określenie braków przed rozważeniem nowych rozwiązań.

7. Klęski żywiołowe, sytuacje nadzwyczajne

Europę dotykają coraz częstsze i dotkliwsze klęski żywiołowe związane z pogodą, np. ekstremalne temperatury, burze, powodzie na obszarach przybrzeżnych i terenach położonych w głębi lądu, susze i pożary roślinności. Jak zająłby się Pan skuteczniej bezpośrednio i długoterminowymi skutkami takich klęsk? W szczególności, jak usprawniłby Pan przydział środków budżetowych, kwalifikowalność i zarządzanie obecnym Funduszem Solidarności UE? Jakie inne konkretne środki, również zapobiegawcze, zaproponowałby Pan w wieloletnich ramach finansowych na okres po 2027 r., aby przeciwdziałać klęskom żywiołowym i jednocześnie zachować główny cel polityki spójności? W kwestii gospodarki wodnej, jakie działania zaproponowałby Pan w celu złagodzenia wpływu zarówno powodzi, jak i susz na regiony znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji? A czy zaproponowałby Pan aktualizację strategii UE, aby zmniejszyć podatność regionów przybrzeżnych i górskich na zmianę klimatu?

Nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen podkreśliła w swoich wytycznych politycznych ogromne zagrożenia dla naszego bezpieczeństwa wynikające ze skutków zmiany klimatu. Ekstremalne zjawiska pogodowe – powodzie, pożary, susze – pustoszą tereny w całej Europie, i to o każdej porze roku. Zobowiązała się do realizacji europejskiego planu przystosowania się do zmiany klimatu zawierającego szczególne środki mające na celu zapobieganie klęskom żywiołowym. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, jako wiceprzewodniczący wykonawczy wniosę wkład w realizację tego planu. Walka z klęskami żywiołowymi wymaga natychmiastowych działań i silnego skoncentrowania się na krajowych, lokalnych i regionalnych środkach zapobiegawczych. Priorytetowo traktowane będą nadal rozwiązania oparte na zasobach przyrody (ponowne zalesianie, tereny podmokłe i inna zielona infrastruktura). Aby skutecznie ograniczyć ryzyko, na wszystkich szczeblach sprawowania rządów należy wdrożyć proaktywne strategie i wesprzeć je ukierunkowanymi inwestycjami i reformami.

Polityka spójności stanowi obecnie największe źródło unijnego finansowania zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi. Koncentruje się ona na środkach zapobiegania i gotowości w regionach w całej UE, przy czym na zarządzanie ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi przeznaczono 14 mld EUR (zmniejszenie ryzyka powodzi i pożarów; podejścia oparte na ekosystemach; zagrożenia naturalne niezwiązane z klimatem i zagrożenia spowodowane przez człowieka) w okresie programowania 2021–2027. Komisja zaproponowała ostatnio zwiększenie elastyczności funduszy polityki spójności w celu szybkiego zapewnienia dodatkowego, skutecznego wsparcia w przypadku klęsk żywiołowych.

Fundusz Solidarności UE (FSUE) oferuje wsparcie po klęskach żywiołowych, które jest dostępne wyłącznie w przypadku poważnych klęsk żywiołowych i stanowi konkretny europejski wkład w czynione wysiłki w ramach środków nadzwyczajnych i środków związanych z odbudową. Fundusz Solidarności UE ma uzupełniać wysiłki krajowe, a nie je zastępować. W związku z tym najważniejsze działania polegają na wzmocnieniu krajowych systemów finansowania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi i budowaniu zdolności na szczeblu krajowym. Państwa członkowskie muszą być przygotowane do radzenia sobie z klęskami o mniejszej skali, mając jednocześnie zapewnienie, że Fundusz Solidarności UE będzie dostępny, gdy skala katastrofy przekroczy ich możliwości. Musimy wzmocnić środki solidarnościowe w obliczu nasilających się klęsk żywiołowych związanych z klimatem. Jedyną opłacalną metodą jest zapewnienie już na etapie projektowania, że każda inwestycja będzie odporna na skutki katastrof wynikających ze zmiany klimatu, ponieważ jest to znacznie tańsze niż odbudowa po klęskach żywiołowych.

Co się tyczy skutków długoterminowych, zamierzam położyć większy nacisk na środki zapobiegawcze. Rozwiązania oparte na zasobach przyrody powinny być traktowane priorytetowo. Środki te skutecznie ograniczyły skutki klęsk żywiołowych, przyczyniając się jednocześnie do zachowania różnorodności biologicznej i przystosowania się do zmiany klimatu.

Potrzebne jest również kompleksowe podejście do gospodarki wodnej, obejmujące zarówno zapobieganie powodziom, jak i łagodzenie skutków susz. Chociaż polityka spójności wspiera już środki gospodarki wodnej, plany zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi muszą być opracowywane w taki sposób, aby uwzględniły oddziaływanie zmian klimatu.

Inwestycje w ochronę przeciwpowodziową i odporność na susze muszą być ściśle powiązane z krajowymi i regionalnymi strategiami zarządzania ryzykiem. Ramy warunków podstawowych zwiększyły skuteczność tych inwestycji i powinniśmy przeanalizować sposoby dalszego dostosowania tych warunków do konkretnych potrzeb poszczególnych państw członkowskich i regionów. Mogłoby to obejmować wzmocnienie infrastruktury, aby była odporna na ekstremalne zjawiska pogodowe, poprawę systemów wczesnego ostrzegania oraz pełne włączenie środków przystosowania się do zmiany klimatu do planowania lokalnego i regionalnego. Zmiana klimatu pogłębia istniejącą izolację, utrudniając mieszkańcom obszarów przybrzeżnych, górskich i oddalonych dostęp do opieki zdrowotnej, edukacji i czystej wody. Wzmocnienie infrastruktury transportowej i cyfrowej nie tylko pomoże złagodzić skutki klęsk żywiołowych, ale również zwiększy odporność tych społeczności.

Priorytetem pozostanie ponadto ochrona interesów i odporności społeczności nadbrzeżnych UE, jako że gminy i regiony przybrzeżne zamieszkuje 40 % ludności UE. Przewiduje się, że szkody gospodarcze spowodowane powodziami przybrzeżnymi w UE, które obecnie wynoszą 1 mld EUR rocznie, gwałtownie wzrosną w nadchodzących latach ze względu na globalne ocieplenie. W ramach paktu na rzecz oceanów i pod przewodnictwem komisarza do spraw rybołówstwa i oceanów zbadane zostaną sposoby wspierania społeczności nadbrzeżnych. Pakt ten będzie wspierał całościowe podejście uwzględniające wymiar środowiskowy, gospodarczy i społeczny, zapewniając zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron, w tym lokalnych społeczności nadbrzeżnych i sektorów przemysłu, w zarządzanie obszarami morskimi. Określi on ramy dla zdrowych, odpornych i wydajnych oceanów oraz obszarów przybrzeżnych, zmniejszając w ten sposób ich wrażliwość na zmiany klimatu.

Pytanie Komisji Budżetowej

8. Co zamierza Pan wprowadzić w życie, aby wypełnić powierzoną mu misję dostosowania polityki spójności do szerszych priorytetów UE oraz sprawienia, by była bardziej ukierunkowana, prostsza i skuteczniejsza oraz pomagała mobilizować reformy i inwestycje? Jak polityka spójności będzie się wpisywać w postulowane przez nowo wybraną przewodniczącą przyjęcie opartego na polityce podejścia do następnego długoterminowego budżetu UE? W szczególności, jeżeli realizacja polityki ma się opierać na planie dla każdego kraju łączącym kluczowe reformy z inwestycjami, to w jaki sposób zapewni Pan wystarczającą elastyczność – przy jednoczesnym utrzymaniu jasnej ścieżki audytu, wyraźnej europejskiej wartości dodanej o zauważalnym wymiarze transgranicznym w odniesieniu do wydatków z udziałem władz lokalnych i regionalnych i optymalnego wykorzystania środków finansowych – oraz dopilnuje, by Parlament uczestniczył na równi z Radą we wdrażaniu i w monitorowaniu funduszy?

Nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen powierzyła mi zadanie uczynienia z polityki spójności kluczowej siły napędowej reform i inwestycji w UE. Postrzegam to jako okazję do modernizacji i wzmocnienia jej roli w zmniejszaniu różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych, wspieraniu pozytywnej konwergencji, zwiększaniu wydajności, innowacyjności i konkurencyjności oraz wspieraniu władz regionalnych i lokalnych. Zobowiązuję się zapewnić, aby polityka spójności była zgodna z szerszymi priorytetami UE, stała się prostsza i bardziej ukierunkowana oraz by nadal przynosiła wymierne korzyści naszym obywatelom i przedsiębiorstwom.

Chociaż promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej samo w sobie jest celem Unii, polityka spójności musi być przede wszystkim w pełni dostosowana do priorytetów strategicznych UE, w tym konkurencyjności, transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz odporności gospodarczej i społecznej. Dzięki temu żaden region, zarówno miejski, wiejski, jak i najbardziej oddalony, nie zostanie pozostawiony samemu sobie, ponieważ dążymy do silniejszej i bardziej zrównoważonej Europy. Następne WRF będą stanowić wyjątkową okazję do realizacji tego celu.

Partnerstwo z władzami regionalnymi i lokalnymi będzie centralnym elementem przyszłej polityki spójności. Władze te odgrywają ważną rolę w staraniach, aby nasze polityki mogły opierać się na szerokim poczuciu odpowiedzialności oraz aby nasze inwestycje były dobrze ukierunkowane i przynosiły odpowiednie skutki w terenie. W piśmie określającym zadania wyraźnie powierzono mi zadanie zwrócenia szczególnej uwagi na zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, jako wiceprzewodniczący wykonawczy będę dalej prowadzić bliski dialog ze wszystkimi właściwymi władzami

regionalnymi i lokalnymi w celu zidentyfikowania wszelkich przeszkód w dostępie do funduszy UE. Będę zwracać szczególną uwagę na ich ściśle zaangażowanie we wspieranie odpowiedzialności za inwestycje i reformy w terenie oraz ich wdrażania.

W związku z przygotowaniem do kolejnych wieloletnich ram finansowych oraz w celu zapewnienia właściwego ukierunkowania polityki spójności będziemy ściśle współpracować z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi. Koncentrując się na wspólnych priorytetach UE – takich jak zmniejszenie dysproporcji, promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz zwiększanie konkurencyjności – zapewnimy wymierny wpływ naszych inwestycji. W tym celu będę współpracować z państwami członkowskimi, by zapewnić, że fundusze spójności zostaną wykorzystane do wspierania kluczowych reform w dziedzinie usług publicznych, edukacji, opieki zdrowotnej, transportu i łączności cyfrowej. Reformy te stworzą warunki niezbędne do rozwoju przedsiębiorstw i wzmocnienia społeczności, zwłaszcza w regionach, którym grozi pozostanie w tyle.

Polityka spójności będzie również nadal wspierać współpracę transgraniczną jako istotny element integracji europejskiej. Usprawniając transport, łączność cyfrową i usługi publiczne, polityka spójności poprawi łączność między regionami, przyczyniając się do zwiększenia spójności społecznej i wzrostu gospodarczego.

Prostsza polityka spójności przyczyni się również do zmniejszenia obciążeń administracyjnych i poprawy efektywności. Efekty osiągniemy ponadto, wykorzystując fundusze spójności do przyciągania dodatkowych inwestycji prywatnych i państwowych. Podejście to nie tylko zmaksymalizuje wpływ zasobów finansowych UE, ale również zapewni, aby każde euro wydane z budżetu spójności przynosiło wyraźną europejską wartość dodaną, wspierając konwergencję i konkurencyjność na wszystkich terytoriach.

Chociaż polityka spójności musi być bardziej ukierunkowana i strategiczna, elastyczność ma zasadnicze znaczenie dla jej powodzenia.

Jednocześnie musimy utrzymać wyraźną ścieżkę audytu i solidny nadzór finansowy. Polityka spójności będzie spełniać najwyższe standardy ochrony interesów finansowych UE. Polityka spójności musi zapewniać optymalne wykorzystanie środków, a każda inwestycja musi wykazywać europejską wartość dodaną. W tym celu zobowiązuję się do utrzymania rygorystycznych mechanizmów monitorowania i oceny, które zapewnią przejrzystość, rozliczalność i skuteczność wykorzystania funduszy UE. Parlament Europejski odegra kluczową rolę w nadzorowaniu wdrażania polityki spójności, zapewniając pełne poszanowanie kontroli demokratycznej.

Będę nalegał na podejście, które zapewni przejrzysty przepływ informacji i z chęcią będę uczestniczył w dialogu międzyinstytucjonalnym wysokiego szczebla przez cały okres wdrażania polityki spójności.

Pytanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej

Wdrażanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

9. Biorąc pod uwagę wskaźniki absorpcji środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), czy uważa Pan, że RRF jest wystarczająco szybki i ukierunkowany, aby pobudzić gospodarkę po kryzysie związanym z COVID-19? W jaki sposób zapewni Pan – jako właściwy komisarz – jak najskuteczniejsze wykorzystywanie środków z RRF? Czy będzie Pan domagał się zwrotu środków przekazanych państwom członkowskim w przypadkach, w których będzie mało prawdopodobne, że inwestycje zostaną zakończone do 2026 r.? Czy postrzega Pan RRF jako precedens, aby poradzić sobie z kryzysem i znacznymi lukami w finansowaniu?

Uważam, że Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności szybko i w ukierunkowany sposób pobudził gospodarkę po kryzysie związanym z COVID-19. Faktem jest, że do końca sierpnia 2024 r. wypłacono już państwom członkowskim ponad 40 % środków przyznanych w ramach Instrumentu, w tym prawie 50 % dotacji i ponad 30 % pożyczek. Jest to historyczny wskaźnik absorpcji w porównaniu z wcześniejszymi programami wydatków UE.

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zdecydowanie przyczynił się na kilka sposobów do wspierania odbudowy gospodarczej po pandemii. Po kryzysie związanym z COVID-19 inwestycje publiczne nie tylko utrzymały się na stałym poziomie, lecz wręcz wzrosły z 3 % PKB w 2019 r. do 3,5 % w 2023 r., przy czym prawie połowa tego wzrostu wynikała ze wsparcia UE, w szczególności w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Ponadto samo ogłoszenie NextGenerationEU w 2020 r. przyczyniło się, wraz z innymi krajowymi i unijnymi działaniami politycznymi, do zmniejszenia spreadów rentowności obligacji

skarbowych. Jednocześnie płatności zaliczkowe w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności odegrały kluczową rolę w rozpoczęciu odbudowy UE, ponieważ zapewniły natychmiast dodatkową przestrzeń fiskalną państwom członkowskim, odgrywając stabilizującą rolę w następstwie pandemii. Model realizacji Instrumentu, który nagradza postępy we wdrażaniu, zapewniał natomiast państwom członkowskim stałe wsparcie finansowe.

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności był jednak nie tylko instrumentem kryzysowym, ale służy również zwiększeniu odporności UE oraz wzmocnieniu naszych gospodarek i społeczeństw i dostosowaniu ich do przyszłych wyzwań. Instrument pobudził gospodarkę, wspierając jednocześnie konwergencję, ponieważ jego klucz do ustalenia wkładu został dostosowany tak, by największe wsparcie przekazać państwom członkowskim o niższych dochodach i bardziej podatnym na zagrożenia, które najbardziej ucierpiały w wyniku pandemii. Ponadto ustanowiony w zaleceniach dla poszczególnych krajów wymóg, aby plany odbudowy i zwiększania odporności uwzględniały wszystkie wyzwania lub znaczną ich część, umożliwił ukierunkowanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności na konkretne potrzeby każdego państwa członkowskiego, przy jednoczesnym wspieraniu wspólnych priorytetów UE.

W wyniku oceny śródkresowej stwierdzono, że Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności był bardzo skuteczny we wspieraniu wspólnych priorytetów UE i realizacji kluczowych, długo oczekiwanych reform strukturalnych. Ambitne plany odbudowy i zwiększania odporności napędzały postępy we wszystkich sześciu filarach, które określają zakres instrumentu, w szczególności w dziedzinie zielonej i cyfrowej transformacji oraz spójności społeczno-gospodarczej.

Na tym nie wolno jednak poprzestać. Najlepszym sposobem zapewnienia jak najskuteczniejszego wykorzystania Instrumentu jest pomoc państwom członkowskim w pełnej realizacji ich zobowiązań do 2026 r. Jest to nasza wspólna odpowiedzialność i kluczowe przyszłe wyzwanie zarówno dla państw członkowskich, jak i dla Komisji. W związku z tym, jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, jako wiceprzewodniczący wykonawczy będę współpracować z komisarzem do spraw gospodarki i wydajności, aby państwa członkowskie mogły zrealizować uzgodnione reformy i inwestycje określone w planach odbudowy i zwiększania odporności przed upływem terminu wyznaczonego dla wydatków w 2026 r., jak określono w piśmie określającym moje zadania. Celem pozostaje pełna realizacja zobowiązań, a tym samym pełne wypłaty środków przyznanych w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Należy pamiętać, że instrument opracowano w oparciu o jasne zasady i solidne ramy oparte na wynikach. Finansowanie w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności jest powiązane z wynikami. Postępy państw członkowskich we wdrażaniu reform i inwestycji mierzy się za pomocą kamieni milowych i wartości docelowych, które są odpowiednio rozłożone w całym okresie funkcjonowania instrumentu. Dzięki temu możliwe jest śledzenie tempa wdrażania wyznaczonego jasno określonymi poziomami bazowymi i celami, które należy osiągnąć. W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności nagradza się te postępy, wypłacając kwoty związane z osiągnięciem poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych.

Ponieważ zbliżamy się do ostatecznego terminu przypadającego na 2026 r., Komisja będzie w sposób ciągły oceniać, czy państwa członkowskie wywiązują się ze swoich zobowiązań i czy prawdopodobne jest, że osiągną one do tego czasu ostateczne kamienie milowe i wartości docelowe. Jeśli tak nie będzie, zgodnie z obecnymi ramami prawnymi, będę współpracować z danymi państwami członkowskimi nad zmianą ich planów i dopilnuję, aby fundusze były ukierunkowane na równie ambitne alternatywne inwestycje, które można ukończyć w okresie obowiązywania instrumentu. Jeżeli pomimo tych wysiłków niektóre z ostatnich kamieni milowych lub wartości docelowych nadal zostaną uznane za nieosiągnięte w zadowalający sposób, odpowiednia wypłata nie zostanie dokonana.

Jak stwierdziła nowo wybrana przewodnicząca Ursula von der Leyen w swoich wytycznych politycznych, Komisja dąży do tego, by przez najbliższe pięć lat jej ideą przewodnią były inwestycje. Podczas ostatniej kadencji Komisji Europa wyznaczyła sobie ambitny program modernizacji. NextGenerationEU zapewnia znaczny bodziec inwestycyjny, pomagając odblokować finansowanie potrzebne do przeprowadzenia zielonej, cyfrowej i społecznej transformacji. Dzięki Instrumentowi na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności dowiedzieliśmy się, jak istotne jest uproszczenie i elastyczność oraz sprawność i strategiczne ukierunkowanie naszych wydatków. Uświadomiliśmy sobie jednak również potrzebę zwiększenia zaangażowania władz lokalnych i regionalnych oraz zainteresowanych stron i partnerów społecznych, a także poprawy obecnych zasad audytu i kontroli. Wnioski te powinny znaleźć odzwierciedlenie w naszej przyszłej polityce finansowania.

Jednak potrzeby inwestycyjne Europy nie mogą być finansowane wyłącznie ze środków publicznych. Jak podkreślono w sprawozdaniach Maria Draghiego i Enrica Letty, większość tych inwestycji będzie musiała pochodzić z sektora prywatnego. Chociaż sektor publiczny odgrywa również decydującą rolę w ustalaniu odpowiednich warunków ramowych, np. poprzez unię rynków kapitałowych, UE może również zapewniać zachęty i dźwignię finansową dla sektora prywatnego.

Pytanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

10. W piśmie określającym Pana zadania położono nacisk na to, aby zapewnić wszystkim obywatelom skuteczne prawo do pozostania poprzez wspieranie potrzeb społeczności, a zwłaszcza poprzez eliminowanie dysproporcji regionalnych. Dotyczy to m.in. polityki zatrudnienia i polityki społecznej, w tym włączenia społecznego. Jakie przewiduje Pan konkretne propozycje i środki, aby sprostać temu wyzwaniu i poprawić dostęp do wysokiej jakości usług społecznych i służb zatrudnienia? W jaki sposób, Pana zdaniem, plany dotyczące Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przyczyniają się do realizacji tego celu, a bardziej ogólnie do skutecznego wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych?

W szczególności – biorąc pod uwagę zobowiązanie UE do promowania deinstytucjonalizacji i zapewnienia, aby osoby z niepełnosprawnościami, dzieci i inne grupy znajdujące się w trudnej sytuacji miały w życiu równe prawa – w jaki sposób planuje Pan zapewnić, aby w przyszłości finansowanie UE i polityka spójności skutecznie wspierały usługi świadczone na poziomie społeczności lokalnych i przystępne cenowo rozwiązania mieszkaniowe? Jak zamierza Pan współpracować z kandydatem na komisarza D. Jørgensenem?

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, podejmę konkretne kroki w celu zapewnienia, by przezwyciężenie dysproporcji regionalnych pozostało priorytetem polityki spójności. Będę dążyć do zapewnienia, aby obywatele mieli skuteczne prawo do pozostania w miejscu, które uważają za swój dom, i by mogli pozostać w swoich społecznościach. Stanie się tak dzięki poprawionemu dostępowi do usług publicznych i działalności prywatnej, wysokiej jakości miejsc pracy, edukacji i umiejętności, opieki zdrowotnej, transportu i łączności cyfrowej. Będzie to obejmować kierowanie inwestycji do regionów zmagających się ze stagnacją gospodarczą, depopulacją i pułapkami rozwoju, zwłaszcza tych, które pozostają w tyle pod względem transformacji ekologicznej i cyfrowej. Będę ściśle współpracować z władzami lokalnymi i regionalnymi w celu wzmocnienia ich zdolności administracyjnych w zakresie skutecznego zarządzania funduszami, dbając o to, by strategie rozwoju były dostosowane do ich konkretnych potrzeb.

Jeśli chodzi o społeczny wymiar polityki spójności, aby zrealizować ambitne cele określone w piśmie określającym moje zadania, będę w dalszym ciągu opierać się na zasadach Europejskiego filaru praw socjalnych. Już w obecnym okresie programowania na lata 2021–2027 dysponujemy solidnymi podstawami. Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) przyczynia się w szczególności do poprawy dostępności i jakości usług społecznych we wszystkich regionach UE, w szczególności dla wrażliwych grup osób i osób z niepełnosprawnościami.

W przyszłości silny wymiar społeczny w polityce spójności będzie miał zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznego prawa do pozostania. Aby osiągnąć ten cel, będę ściśle współpracować z innymi komisarzami, a zwłaszcza z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości. Będę również aktywnie współpracować z komisarzem do spraw gotowości i zarządzania kryzysowego, odpowiedzialnym za równość, w celu zwiększenia dostępności i usług dla osób z niepełnosprawnościami. Unia powinna nadal ułatwiać urzeczywistnianie prawa osób z niepełnosprawnościami do samodzielnego życia i włączenia społecznego w ich miejscach zamieszkania. Również w tym przypadku fundusze UE mają do odegrania ważną rolę we wspieraniu deinstytucjonalizacji.

Będę opierać się również na wnioskach wyciągniętych z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, który w zasadniczy sposób przyczynił się do funkcjonowania agendy społecznej UE i Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym w obszarach równouprawnienia płci i równych szans. W ramach Instrumentu udział środków obejmujących obszar społeczny i przyczyniających się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych jest znaczny i wynosi prawie 163 mld EUR, co stanowi ponad 25 % całego wsparcia finansowego na rzecz odbudowy i zwiększania odporności. Na przykład prawie wszystkie plany krajowe obejmują środki mające na celu wzmocnienie systemów opieki zdrowotnej oraz udoskonalenie umiejętności, kształcenia i szkolenia. Większość planów krajowych uwzględnia również aktywną politykę rynku pracy i działania mające na celu zwiększenie skuteczności publicznych służb zatrudnienia. Ponadto większość krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności obejmuje również środki mające na celu poprawę ochrony socjalnej i usług społecznych oraz wspieranie mieszkalnictwa socjalnego.

Przystępność cenowa mieszkań również jest ważnym problemem obywateli Unii i oczekują oni zdecydowanej reakcji. Nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen ogłosiła w wytycznych politycznych pierwszy w historii europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę ściśle współpracować z komisarzem do spraw energii i mieszkalnictwa w kwestiach związanych z wyzwaniem na rynku mieszkań. Zgodnie z pismem określającym moje zadania wniosę wkład w nowy europejski Bauhaus i europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, w szczególności poprzez zastrzyki płynności na rynku mieszkaniowym i zapewnienie państwu członkowskim możliwości podwojenia planowanych inwestycji w przystępne cenowo mieszkania w ramach polityki spójności. Z perspektywy polityki spójności prace te będą ściśle powiązane z zapewnieniem obywatelom skutecznego prawa do pozostania.

Jakość zasobów budowlanych, które są największym pojedynczym konsumentem energii w Europie, ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia naszych celów w zakresie klimatu i energii oraz dla zmniejszenia kosztów utrzymania. Renowacje stanowią ważną okazję do poprawy charakterystyki energetycznej i odporności budynków, a także do zwiększenia dostępności przestrzeni życiowej, w szczególności na obszarach zurbanizowanych. Chociaż renowacje wymagają inwestycji początkowych, zmniejszają zużycie energii i mogą wyeliminować podstawowe przyczyny ubóstwa energetycznego, które w 2023 r. dotknęło 10,6 % Europejczyków, którzy nie byli w stanie odpowiednio ogrzać swoich domów. Problem ubóstwa energetycznego zostanie również rozwiązany w ramach strategii UE na rzecz walki z ubóstwem poprzez rozważenie działań strukturalnych, w szczególności efektywności energetycznej w mieszkalnictwie i dostępu do energii ze źródeł odnawialnych.

Ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności finansuje się już budowę i renowację przystępnych cenowo domów, poprawę efektywności energetycznej i wspieranie rozwoju obszarów miejskich. W obecnej kadencji będą one nadal wykorzystywane w ten sposób, wraz z innymi narzędziami polityki, takimi jak Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Pytanie Komisji Transportu i Turystyki

11. W piśmie określającym zadania przewodnicząca Ursula von der Leyen powierzyła przyszłemu wiceprzewodniczącemu wykonawczemu do spraw spójności i reform zadanie polegające na przeprowadzeniu prac nad zrównoważoną mobilnością i turystyką w celu połączenia różnych części Europy i wzmocnienia rozwoju jednolitego rynku. W tym zakresie miałby Pan wspierać prace przyszłego komisarza do spraw zrównoważonego transportu i turystyki. Jak zamierza Pan realizować tę współpracę? Jaką obralby Pan strategię i jakie byłyby Pana priorytety zarówno w zakresie transportu, jak i turystyki? Jako wiceprzewodniczący wykonawczy odpowiedzialny za politykę spójności i rozwój regionalny będzie Pan miał również wpływ na ukończenie sieci TEN-T, za którą odpowiada komisja TRAN. W jaki sposób zadbałby Pan o odpowiednie finansowanie wdrażania sieci TEN-T i jej wspieranie w ramach polityki spójności UE? Jaka jest według Pana – jako osoby odpowiedzialnej za rozwój regionów najbardziej oddalonych, wysp, obszarów wiejskich i miast – rola transportu jako narzędzia spójności społecznej i łączalności i jak zamierza Pan podejść do turystyki na tych obszarach w celu promowania odpornego, zrównoważonego i konkurencyjnego sektora turystyki?

Uważam, że zarówno zrównoważony transport, jak i turystyka mają kluczowe znaczenie dla wzmocnienia spójności i dobrobytu Europy. Połączalność ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia właściwego funkcjonowania jednolitego rynku. Zagwarantowanie wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom, niezależnie od ich lokalizacji, dostępu do niezawodnego i przystępnego cenowo transportu, aby zapewnić im połączenie z resztą UE i z całym światem, jest warunkiem wstępnym rozwoju gospodarczego i społecznego oraz źródeł utrzymania ludzi.

Jednocześnie turystyka ma istotny wymiar terytorialny, a wiele regionów UE jest od niej silnie uzależnionych. Jeżeli turystyka rozwija się w sposób zrównoważony, stanowi ona siłę napędową spójności gospodarczej i społecznej europejskich regionów, w szczególności na obszarach oddalonych i wiejskich, gdzie może być ważnym źródłem dochodów i stanowić źródło utrzymania dla społeczności lokalnych.

W ścisłej współpracy z komisarzem do spraw zrównoważonego transportu i turystyki będę wspierać wysiłki na rzecz dostosowania polityki UE do potrzeb regionalnych. Zapewni to sprostanie szczególnym wyzwaniom stojącym przed każdym regionem przy jednoczesnym wspieraniu wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego i zrównoważenia środowiskowego. Wspólnie wykorzystamy finansowanie unijne, aby stymulować transformację ekologiczną i cyfrową obu sektorów, dzięki czemu staną się one bardziej odporne i dostosowane do przyszłych wyzwań. Dopilnujemy, aby inwestycje w zrównoważony transport i turystykę równoważyły wymiar gospodarczy, społeczny, kulturowy i środowiskowy, umożliwiając regionom łatwą integrację z jednolitym rynkiem i uwolnienie ich potencjału gospodarczego, przy jednoczesnym wspieraniu celów UE w zakresie klimatu i spójności

terytorialnej oraz poprawianiu jakości środowiska. Ponadto jestem przekonany, że poprawa dostępności i przystępności cenowej transportu odgrywa kluczową rolę w rozwoju społecznym i gospodarczym oraz w spójności. W tym kontekście będę pracować nad zapewnieniem wszystkim mieszkańcom Unii Europejskiej szerokiego dostępu do przystępnych cenowo form transportu. Walka z ubóstwem transportowym będzie również elementem pierwszej w historii europejskiej strategii na rzecz walki z ubóstwem, którą zarządzać będzie wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw ludzi, umiejętności i gotowości i którą będę chętnie wspierał.

Po pierwsze, pragnę zadbać o to, by wdrażanie sieci TEN-T zakończyło się sukcesem. Głównym celem jest ukończenie sieci TEN-T w uzgodnionych terminach i zwiększenie odporności infrastruktury UE na klęski żywiołowe. Oznacza to m.in. skoncentrowanie się na państwach członkowskich pozostających w tyle pod względem rozwoju infrastruktury i inwestowanie w krajowe odcinki TEN-T, tak aby spełniały normy UE i były połączone z odcinkami transgranicznymi. Inwestycje te będą priorytetowo traktować zrównoważone formy transportu, zapewniając, aby rozwój infrastruktury przyczyniał się zarówno do spójności terytorialnej, jak i zrównoważenia środowiskowego. Ponadto, jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam kontynuować prace nad zapewnieniem przystępnej cenowo łączności, mobilności i dostępu do kluczowych usług w regionach o słabej jakości systemach transportu, takich jak regiony wiejskie, peryferyjne, transgraniczne i najbardziej oddalone, oraz wspierać mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju na obszarach miejskich.

Po drugie, będę starał się, aby turystyka była odpowiednio uwydatniona w programach finansowania, zapewniając jednocześnie wystarczającą elastyczność. Ze względu na swoją wieloaspektowość turystyka może i powinna korzystać ze wsparcia w różnych obszarach polityki. W szczególności zajmę się wyzwaniem związanym z turystyką w miastach, na wyspach i w regionach najbardziej oddalonych. Za cel stawiamy sobie wykorzystanie obecnych inicjatyw do promowania zrównoważonych modeli turystyki miejskiej, a także zajęcie się problemami w dziedzinie łączności, walka ze skutkami zmiany klimatu i sprostanie wyzwaniom związanym z dużą zależnością od turystyki, działania na rzecz wspierania dywersyfikacji modelu gospodarczego i testowania nowych rozwiązań. Będę opierał się na bieżących pracach, dążąc do zapewnienia, by nasze przedsiębiorstwa turystyczne i obiekty kulturalne zyskały łatwiejszy dostęp do możliwości finansowania, także na szczeblu krajowym i regionalnym.

Jestem głęboko przekonany, że możliwości inwestycyjne powinny opierać się na strategicznych i zintegrowanych podejściach do sprostania wyzwaniom stojącym przed obydwoma sektorami. Konieczne jest skoncentrowanie się na uproszczeniach i uwzględnienie potrzeb lokalnych zainteresowanych stron, przy jednoczesnym zaangażowaniu ich we wskazywanie obszarów, w których niezbędne są interwencje.

Inwestycje transportowe należy uwzględnić w kompleksowym planowaniu transportu, obejmującym multimodalne mapowanie istniejącej i planowanej infrastruktury, w tym strategii zrównoważonej mobilności i inwestycje w sieci TEN-T, ze szczególnym uwzględnieniem planów prac dotyczących europejskich korytarzy transportowych TEN-T. Strategia ta pomoże skuteczniej połączyć regiony z większymi sieciami transportowymi, przyczyniając się do urzeczywistnienia jednolitego rynku i wspierając rozwój gospodarczy, zgodnie z kompleksową strategią na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności.

Działania związane z turystyką należy włączyć do szerszych strategii rozwoju terytorialnego. Łącząc inwestycje w turystykę z lokalnymi planami rozwoju, strategiami inteligentnej specjalizacji i inicjatywami współpracy terytorialnej, możemy zapewnić, aby turystyka pobudzała lokalne gospodarki i przyczyniała się do spójności społecznej i zrównoważenia środowiskowego. Podejście to zostało jasno zdefiniowane w ścieżce transformacji dla turystyki i w Europejskiej agendzie dla turystyki 2030. Jego pełne wdrożenie wymaga strategicznego podejścia na szczeblu UE, tak aby wszystkie dostępne narzędzia – od finansowania po strategię polityczną – były uruchamiane w tym samym celu.

Bardzo ważne znaczenie będzie miało wzmocnienie kluczowej roli zrównoważonych ekosystemów transportu i turystyki. Podczas pandemii COVID-19 wszyscy byliśmy świadkami tego, co dzieje się, gdy turystyka zamiera, a mobilność ludzi jest ograniczona. Miało to druzgocący wpływ na tkankę gospodarczą i społeczną Europy. Od tego czasu oba sektory odbudowały się. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, moje zadanie będzie polegało na wykorzystaniu tej odbudowy i dbaniu o to, by była ona trwała i sprawiedliwa. Szczególnie ważne będzie zapewnienie, aby obszary oddalone były nie tylko dobrze połączone, ale również aby transport pozostał przystępny cenowo. Bez tego nie będą mogły one odnosić korzyści ze zrównoważonej turystyki.

Pytanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

12. W jaki sposób – jako wiceprzewodniczący wykonawczy Komisji Europejskiej – dążyłby Pan do realizacji celu różnych dyrekcji generalnych, jakim jest zajęcie się przyczynami i wyzwaniem związanymi z utrzymaniem i poprawą jakości życia na obszarach wiejskich? Jak zmniejszyłby Pan różnice między obszarami miejskimi i wiejskimi, promował rozwój infrastruktury, wspierał transformację cyfrową, ułatwiał dostęp do usług i ogólnie zwiększył atrakcyjność obszarów wiejskich dla rolników i przedsiębiorstw? Jak postrzega Pan pakt na rzecz obszarów wiejskich i jego dalszy rozwój? Jeśli chodzi o finansowanie, w jaki sposób zamierza Pan zapewnić, aby fundusze i strategie polityczne UE wzajemnie się uzupełniały we wspieraniu obszarów wiejskich, a informacje były dostępne dla lokalnych zainteresowanych stron?

W pełni popieram cele długoterminowej wizji dla obszarów wiejskich UE. Ten przyszłościowy dokument opisuje istniejące wyzwania związane z poprawą jakości życia na obszarach wiejskich, a także możliwości, które należy jeszcze wykorzystać. Zamierzam zapewnić koordynację między różnymi politykami sektorowymi, które mają wpływ na obszary wiejskie, zwłaszcza polityką spójności i wspólną polityką rolną, które uzupełniają się, przyczyniając się do spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej w Europie, oraz sprawiają, że sektor ten stanie się bardziej zrównoważony. Kluczowym aspektem będzie wzmocnienie wdrażania weryfikacji wpływu polityki na rozwój obszarów wiejskich w odniesieniu do inicjatyw ustawodawczych i nieustawodawczych Komisji Europejskiej, o co wnioskował Parlament Europejski z inicjatywy Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w rezolucji z 13 grudnia 2022 r. Zobowiązuję się do zorganizowania niezbędnej współpracy między komisarzami, aby zapewnić uwzględnienie rozwoju gospodarczego, konkurencyjności, zrównoważonego rozwoju i atrakcyjności obszarów wiejskich w przyszłych działaniach związanych z planowaniem i budżetem.

Dostęp do usług, infrastruktury, łączności cyfrowej i umiejętności są podstawą zwiększenia atrakcyjności przedsiębiorczości na tych obszarach, począwszy od przemysłu rolnego i spożywczego, który z biegiem lat stał się filarem obszarów wiejskich. W szczególności oddalone i wyludnione obszary wiejskie cierpią jednak z powodu braku usług. Musimy zadbać o to, by opieka zdrowotna, edukacja i usługi społeczne nie były luksusem. Powinniśmy zadbać o to, by były one szeroko dostępne dla społeczeństwa, jak przewidziano w Europejskim filarze praw socjalnych. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zobowiązuję się kontynuować prace nad planem działania dotyczącym długoterminowej wizji dla obszarów wiejskich UE, gdzie głównym elementem powinno stać się tworzenie nowych przedsiębiorstw, wspieranie już istniejących, poprawa poziomu usług oraz wspieranie innowacji, w szczególności cyfrowych. Musimy dostosować politykę krajową i regionalną do priorytetów i strumieni finansowania UE, aby zmaksymalizować ich wpływ. Można to osiągnąć poprzez zachęcanie do wdrażania całościowych strategii na rzecz obszarów wiejskich na szczeblu krajowym i regionalnym, zapewniających kompleksowe planowanie i współpracę między wszystkimi szczeblami sprawowania rządów, zgodnie z długoterminową wizją dla obszarów wiejskich UE. Dopilnuję, by został nawiązany dialog ze społecznościami wiejskimi, zwłaszcza z młodzieżą na obszarach wiejskich. Pakt na rzecz obszarów wiejskich okazał się ważnym forum współpracy i wzorowany jest na interakcjach między zainteresowanymi stronami z obszarów wiejskich. Działania w ramach tego paktu przyczyniły się do wzmocnienia głosu mieszkańców obszarów wiejskich, tworzenia sieci kontaktów i zachęcenia do podejmowania działań na obszarach wiejskich. W świetle sukcesów takiego podejścia zobowiązuję się nadal wspierać, a w razie potrzeby pogłębiać i ulepszać, pakt na rzecz obszarów wiejskich.

Obecnie polityka UE jest wyposażona w szeroki wachlarz narzędzi terytorialnych i innych instrumentów politycznych skutecznych w podejmowaniu wyzwań związanych z obszarami wiejskimi, zwłaszcza w ramach drugiego filaru WPR, który obejmuje programy takie jak LEADER i rozwój lokalny kierowany przez społeczność, które udowodniły swoją wartość dodaną, oraz „inteligentne wsie”, ale także strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego. W ciągu pierwszego roku po objęciu urzędu podsumuję aktualny stan rzeczy i ocenę, w jaki sposób zwiększyć skuteczność obecnych narzędzi we wspieraniu społeczności wiejskich i rolników, by pomóc im przejść na modele produkcji, które najlepiej łączą trzy poziomy zrównoważonego rozwoju: społeczny, gospodarczy i środowiskowy.

Polityka spójności zapewnia również szerokie wsparcie dla obszarów wiejskich, w szczególności poprzez zintegrowane interwencje terytorialne, w tym interwencje mające na celu wzmocnienie interakcji między obszarami miejskimi i wiejskimi w kontekście zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Obszary wiejskie również korzystają na wsparciu zapewnianym małym obszarom miejskim, które funkcjonują jako punkty odniesienia oraz ośrodki infrastruktury i usług dla obszarów wiejskich.

Niezależnie od kształtu następnej struktury funduszy UE, który jeszcze należy określić, musimy zagwarantować, że potrzeby ludności wiejskiej zostaną jasno określone i odpowiednio uwzględnione, a także umieszczone w centrum różnych polityk. Konieczna jest ocena sposobu kierowania funduszy do społeczności wiejskich. W związku z tym kluczowe znaczenie będzie miało określenie szczegółowych celów i wskaźników dotyczących

obszarów wiejskich w przyszłych funduszach i politykach UE. Wzmocnienie roli niedawno utworzonego obserwatorium obszarów wiejskich przyczyni się do osiągnięcia tego celu. Kluczowe znaczenie będzie miało zapewnienie skutecznych narzędzi umożliwiających pełne zaangażowanie w ten proces lokalnych i wiejskich zainteresowanych stron, począwszy od rolników i producentów rolno-spożywczych. Moim priorytetem będzie budowanie ich zdolności w zakresie dostępu do finansowania unijnego, informowanie o istniejących możliwościach poprzez działania i inicjatywy służące tworzeniu sieci kontaktów, takie jak zestaw narzędzi dotyczących finansowania obszarów wiejskich przez UE.

Pytanie Komisji Rybołówstwa

13. W jaki sposób zwiększyłby Pan odporność, zrównoważony charakter i konkurencyjność sektora rybołówstwa na rynku światowym, jak przyczyniłby się Pan do wymiany pokoleń i do zapewnienia korzyści społecznościom nadbrzeżnym i regionom najbardziej oddalonym, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności tych terytoriów i realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu?

Przyszłość rybołówstwa pod względem gospodarczym i jako sektora atrakcyjnego dla młodych ludzi zależy od zdrowych oceanów, obfitości zasobów ryb oraz zaangażowania na rzecz bezpieczeństwa i innowacji. Znalezienie właściwej równowagi między zarządzaniem zasobami ryb, ochroną naszego środowiska morskiego a inwestowaniem w przyszłość rybołówstwa będzie miało kluczowe znaczenie dla zapewnienia długoterminowej rentowności sektora rybołówstwa, w szczególności floty działającej na małą skalę.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę wspierać komisarza do spraw rybołówstwa i oceanów w jego misji.

Aby zwiększyć odporność, w obecnych ramach prawnych zarówno fundusze polityki spójności, jak i Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) powinny nadal priorytetowo traktować inwestycje w innowacje i modernizację. Za pośrednictwem EFMRA będziemy nadal wspierać transformację ekologiczną i cyfrową, dążąc do osiągnięcia ambitnej równowagi między niezbędną ochroną zasobów ryb a wzmocnieniem odporności sektora. Zarówno fundusze polityki spójności, jak i EFMRA odgrywają kluczową rolę w stawianiu czoła wyjątkowym wyzwaniom stojącym przed regionami przybrzeżnymi UE, od Morza Śródziemnego po wybrzeża Atlantyku, oraz regionami najbardziej oddalonymi, które często są w dużym stopniu zależne od rybołówstwa. Obszary te są bardziej narażone na wahania gospodarcze i zmiany środowiskowe, w związku z czym konieczne jest zapewnienie ukierunkowanego wsparcia w celu zapewnienia ich odporności poprzez opracowanie rozwiązań gwarantujących normy produkcyjne równoważne z normami partnerów handlowych z państw trzecich. Będziemy nadal priorytetowo traktować finansowanie rozwoju infrastruktury w tych regionach, poprawiając łączność i dostęp do rynków. Ponadto będziemy wspierać sektor rybołówstwa oraz jego dekarbonizację i transformację cyfrową, ale także zrównoważoną akwakulturę i nowe wschodzące sektory niebieskiej gospodarki, aby umożliwić społecznościom nadbrzeżnym czerpanie korzyści ze zróżnicowanych gospodarek. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zwrócę szczególną uwagę na rozwiązanie problemu nierówności społecznych i gospodarczych w regionach najbardziej oddalonych. Zarówno fundusze polityki spójności, jak i EFMRA mogą pomóc w promowaniu inkluzywności, oferując ukierunkowaną pomoc finansową rybakom zajmującym się rybołówstwem przybrzeżnym i promując projekty w zakresie innowacji społecznych, które włączają rybołówstwo, zwłaszcza rybołówstwo przybrzeżne, do szerszych strategii rozwoju regionalnego.

Ponadto będę zdecydowanie wspierać komisarza do spraw rybołówstwa i oceanów w opracowaniu jasnej wizji odpornego, zrównoważonego i konkurencyjnego sektora rybołówstwa z perspektywą do 2040 r., we wdrażaniu całościowej, przyszłościowej i ambitnej strategii dla oceanów za pośrednictwem europejskiego paktu na rzecz oceanów oraz w promowaniu priorytetu Unii, jakim jest zapewnienie równych warunków działania dla UE i państw trzecich.